

INDELEȚII
se primesc după tarit la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

3 Lei ex.

Prusa, 20 Maiu.

inviatoroare ale tuturor posibilităților L..

NINUNO.

— O ramură de producție neexploatăată. —

vieaşa omului.

printr'o inteligentă folosire și naționalizare
a culturii legumelor, am deslega o mare pro-
blemă alimentară.

Budapesta, 25. — Agenția ungară comu-
nică următoarele: În legătură cu svonurile
răspândite în ultimul timp și desmintite

Clochiri sângeroase lângă Viena
Viena, 23. — Eri a avut loc la Modling.

S'au schimbat apoi sute de focuri de re-

Ale celor cari s'au făcut argilă
 Și-i așteaptă totuși prunci, femei și nume.

Pe iarba purpurie ce aburește 'n sânge.
O soare, treci prin deal! de codru foșnitor,

Criticul de arte dela „le Temps“ serie, că această expoziție atât de bogată și de va-

1918, când un mare număr de
români au căzut victime răzbu-

Signature & Foster stamp

100

Sentinela Culturală Societate Anonimă în Arad.

Prospect de emisiune.

Dorind a veni în serviciul culturii românești dela hotarele apusene ale țării, subscrișii am hotărât înființarea unei societăți anonime cu sediul în Arad sub denumirea Sentinela Culturală, pe durată nelimitată.

Obiectul societății este organizarea unei librării-papetării și a altor instituții auxiliare similare de sistematică și largă răspândire a cărților și imprimatelor românești literare, științifice și didactice în popor și mai ales a scuti tinerimea noastră școlară, părinții și marele public de exploatarea comerțului speculativ cu cărți și rechizite școlare.

Capitalul societății se fixează în suma de 5.000.000 Lei, împărțit în 10.000 b. acții nominative în valoare nominală fiecare de câte 500 Lei. Acest capital societății va fi procurat prin două sau mai multe emisiuni, conform recerștelor societății. Prima emisiune se lansează pentru procurarea capitalului până la 2.000.000 Lei, prin emiterea a 4000 b. acții a 500 Lei v. n., având Adunarea generală constituită dreptul de-a hotărî capitalul inițial și subit, ori peste suma de 2.000.000 Lei.

Acțiunile se vor semna la membrii fondatori, ori alte persoane, precum și la Banca Victoria sau sucursalele ei și Banca Centrală filiala Arad, pe listele de subscripție afișate la prezentul Prospect de emisiune, în baza declarațiunii din capul listei.

Termenul de subscripție se încheie la 30 Iunie 1925, cu dreptul pentru fondatori a încheia subscripția mai de grabă.

Deodată cu subscrierea acțiunilor se va achita la mâinile membrilor fondatori 30% din valoarea nominală și 50 Lei de acție pentru speșele de fondare, laolaltă 200 Lei, având restul să se plătească în trei rate și anume:

30% Lei 150 — de acție până la 30 Iulie 1925,
20% " 100 — " " " 30 Sept. 1925,
20% " 100 — " " " 30 Noembrie 1925.

Valoarea acțiunilor se poate plăti și integral, deodată cu subscrierea.

Despre orice sumă vărsată fondatorii sunt obligați a va chitanțe subscriitorilor de acții și yarsa banii în timpul cel mai scurt la Banca Victoria sau la filiala Băncii Centrale, ambele în Arad.

Membrii fondatori:

Liviu Albu m. p.
profesor de liceu Arad, Str. A Mocioni 15.

Nicolae Mihulin m. p.
dir. lic. E. Ghiba Birta Arad.

Ascaniu Crișan m. p.
dir. liceului Moise Nicoară Arad.

Nicolae Cristea m. p.
revizor școlar Arad.

Dimitrie Olariu m. p.
subrevizor școlar Arad.

Aceia, cari au subscriș la alte persoane încredințate și nu la membrii fondatori, prima rată împreună cu speșele de emisiune, laolaltă lei 200 — o vor solvi la băncile amintite sub numirea și în favorul societății Sentinela Culturală.

Tot la Victoria sau sucursalele ei și la filiala Băncii Centrale în Arad se vor plăti și ratele a II—IV., ori unde s'au subscriș acțiile.

Pentru vărsămintele neefectuate la termenele stabilite în acest Prospect, se vor plăti interese de întârziere de 16% pro rata temporis. Această întârziere însă nu poate trece peste 30 zile dela datele fixate. După trecerea acestui termen, față de acționarul restanțier se va purcede conform dispozițiilor prevăzute în legea comercială și anume, ratele solvite cad în favoarea societății, subscriitorul își pierde dreptul de acționar, rămâne însă responsabil față de societate până la 50% a valorii nominale a acției sau acțiunilor. (Cod. com. art. 153, 169, 171).

Acționarii, care vor vărsa până la 30 Iulie 1925 valoarea întreagă a acțiunilor, vor beneficia de întreg dividendul anului 1925, iar acționarii, care vor face vărsămintele în rate, vor primi o dividendă proporțională ratelor.

Membrii fondatori își rezervă dreptul de selecțiune în caz de suprasubscripție a capitalului, obligându-se a restitui celor în drept sumele rezultate din reducerea acțiunilor, fără dobândă.

Ca aport se aduce localul asigurat contractual pe timp mai îndelungat, în valoare de Lei 100.000.

Dupăce adunarea generală constituită, convocată după asigurarea prin subscripție a capitalului fixat, va hotărî definitiv înființarea societății anonime, se vor libera titluri provizorii de acții, în care se vor chita toate ratele solvite. Acțiunile se vor libera numai după solvirea valorii integrale a acțiunilor și dupăce societatea va lua ființă.

Fondatorii își rezervă dreptul a numi primul Consiliu de Administrație și primul Comitet de supraveghiere, pe cei dintâi 3 ani și respective 1 an dela fondare.

Arad, luna Maiu 1925.

Vizite tehnice: Locomotivele companiei „Midi”

Toulouse, 1925 Maiu.

Compania de căi ferate „Midi” este una dintre cele mai importante companii franceze. O upăd partea de sud-vest a Franței, rețelele ei se estind dela Marna Mediterană până la Oceanul Atlantic, făcând prin importanța liniei Bordeaux—Cette, legătura directă pe uscat, între porturile mari însemnate ale acestor două mari. În acelaș timp, această companie asigură traficul de mărfuri și călători cu Spania și Portugalia, realizând comunicații directe de expresse internaționale între Roma—Marsilia—Paris și Madrid—Lisabona. Importanța ei este destul de evidentă, dat fiind procentul de import și export ce există între aceste state.

Organizația tehnică, mai ales în ceea ce privește tracțiunea, a acestei companii, este foarte bună. Locomotivele cu aburi, cari asigură circulația pe liniile nordice spre Bordeaux și Cette, au acelaș sistem ca și mașinile noastre CFR.

Cășese de nimerit să descriu câteva mașini interesante, făcând o mică comparație laică cu ele noastre.

Exprescele liniei principale, ce leagă cele două mari, sunt servite cu mașini de mare viteză syst. 3100, construite în 1921 de către Compania Alsaciană de Construcțiuni Mecanice din Belfort. La noi coraspunde mașina accelerată syst. 301, din care deslășit nu există nici una în regionala Arad, dat fiind lungimea lor și prin asta imposibilitatea de a le întoarce pe plaiul rulant.

Mașina „Midi—3100” are ca viteză maximă 125 km. pe oră, însă cu un tonaj potrivit, conform orarului în vigoare, niciodată nu depășește viteza de 90 km. pe oră. Natural în condiții internaționale, această viteză este derizorie, gândindu-ne la „Comp. de Nord”, care cu expresul Calais—Paris realizează o viteză comercială mijlocie de 127 km. pe oră, ba chiar în unele locuri (Czeil—Amiens) atinge și 142 km. pe oră. Aceste cifre sunt foarte exacte, deci nu încapă nici o îndoială!

La noi, viteza pentru accelerate este calculată pe o bază de 75 km. pe oră, deci suntem foarte departe de nivelul expreselor occidentale. Un mic efort se face doar, între Ploști Chitila, și atât tot! Dar aici nu mașinile sunt de vină, ci terasamentul deteriorat.

Compania „Midi” mai are 2 alte sisteme de locomotive pentru trenuri de persoane. Mașina expres Syst. 3500 construită în fabrica „Fives” din Lille, e pentru trenuri personale cu viteză nu prea mare. La noi aceeaș mașină e syst. 327, ba chiar și 328. Ce e drept la noi aceste mașini sunt pentru accelerate și câte odată pentru personale, dupăcum cade serviciul.

O altă mașină „Midi” de mare viteză este syst. 1900. Ca construcție, la noi coraspunde mașina 203, din care am căpătat la Arad un singur exemplar din uzinele C. F. R. din Iași, unde s'a făcut... „reparația” ei!

Mașinile grele, pentru mărfuri, sunt, în cea mai mare parte, de fabricație americană. Sistemul 41—42—4300 au eșit din cele două mari fabrici de construcție mecanică „The Baldwin Locomotive Works Philadelphia” și „American Locomotive Works Brooks”. Aceste 3 sisteme, cari greu se

pot compara cu mașinile noastre syst. 140, provăd întregul trafic de mărfuri între cele două mari. Observând bine aceste locomotive americane, ne putem da seamă la ce perfecție a ajuns în America manuirea trenurilor de marfă. Mașina are două feluri de frână Westinghouse, pentru frânare în funcție și pentru frânare rapidă. Ba asta din urmă are mai multe pozitii, încă, chiar și în caz de pericol, frânarea se face într'un cliup mai domol, evitând ciocnirea bruscă a vagoanelor și prin asta decalarea lor. Asta se face în America, unde fiecare vagon de marfă are conductă de aer comprimat și atingând lungime de 12 metri, rulează pe două boghiuri de câte 4 roți. Dar în Franța, unde vagoanele de marfă sunt cași la noi, cu sau fără frânare manuală, această frână este fără nici un folos practic. Mecanicii francezi au numit o: „loulou”, deoarece nu servește nimic.

În general aceste mașini prezintă o mare capacitate de tracțiune cu tonaj greu și pot remorca până la o sută de vagoane. Ca o completare a serviciului de marfă, compania „Midi” a adus din Cissei (Germania) câteva mașini syst. 2200 cari sunt copia foarte exactă a mașinelor noastre syst. 50. Diferența doar e numai atât, că la mașinile de aici nemții au montat o pompă centrifugă pentru înțierea nivelului de apă în cazan, iar la ele noastre nu. Acest sistem practic de pompe există la toate mașinile ungare de mare viteză, montarea lor la noi ar fi un pas destul de mare spre perfecțiunea mașinelor noastre.

Depuși de locomotive din Toulouse, care e una dintre cele mai mari ale companiei, stă pe o extindere de patru ori mai mare ca cea din Arad. În condiții normale poate adăposti, pe linii de garaj, circa 50 locomotive — sub aoperiș însă nu încap decât numai 6 mașini. În general, toate mașinile stau sub cerul liber, pe mici linii de garaj de câte 20 m. lungime, de unde sunt transportate pe linia de ieșire cu un tractor electric. Sala de reparație poate primi patru mașini deodată și lucrează cu 20 muncitori experți!

Îngrijirea locomotivelor nu se face cu atâtă conștiincioșitate ca și la noi. Am văzut mașini „Midi”, cari fiind de 48 ore în repaus, așteau cu biețele pline de ulei murdar, cu arăturile necurățite și postul de conducță umplut cu sfărâmări de cărbuni. Iată de ce coeficientul nostru de premii pare un ceva foarte justificat! Măcar îngrijirea și prin asta durabilitatea locomotivelor noastre sunt asigurate!

Compania „Midi”, fiind în apropierea munților Pirenei, lucrează cu mult zel la electrificarea liniilor sale, utilizând căderile de apă pentru energia electrică necesară tracțiunii. Primele încercări mai de seamă, de acum 4—5 ani, au dat rezultate foarte îndestuitoare, îndemnând pe constructorii designați la o muncă cât mai grabnică. Astăzi compania posedă câteva sute de km. de linii electrificate și lucrările continuă încă...

Despre asta o să vorbesc într'un viitor articol.

E. Ș.

DIN JUDEȚ.

Cercul cultural din comuna Gurba

La 21 Maiu a. c. în comuna Gurba s'a ținut ședința cercului cultural învătătoresc alcătuit din cele trei comune: Gurba, Iocu și Sicula. De dimineață la orele 9 membrii cercului au luat parte la serviciul divin la biserică din localitate. După slujba religioasă toți învătătorii au mers la școală unde s'a

ținut ședința intimă. Dl. președinte al cercului, Constantin Lucaș, prin câteva cuvinte a declarat ședința deschisă. Dl. Liviu Buzăi Iuv, dir. din localitate a ținut o lecție practică cu et. I. A avut o reușită foarte bună. După lecția practică, domnul George Ionescu inv. tot din localitate a ținut o confe-

Vecernie

În turla de pe culme s'a clătina un clopot
Cu deșapte profunde, cu dangate prelungi;
Pădurea grav răsună de vuiete și ropot,
Umbroșii arbori culcă pe câmp ceaiile lungi.

La marginea câmpiei un șir de cruci
[veghiază.
Gemu pe-aici odată al luptei val-vârtej] —
Un licăr scurt aprinde pe cruci câte-o
[spetează
Și volbură de toate anii câte un vrej].

Pășii încet! E ceasul când mistica nevoie
De-a ne pleca genunchii ne cheamă'n dangăt
[căm
Văzduhul e o mireasmă de smirnă și aloe,
Iar vuietul pădurii se suie ca un psalm.

Slăviții morți acolo dorm. Apele în ropot
Și iarba să le ngâne repaousul tihnit
În turla de pe culme s'a clătina un clopot
Și rugăciunea serii plutește 'a înfuit.

Din aripi nevăzute cad freamăte desprins.
Și adunând în trieta lumină de apus,
Câmpurile par vaste jertelnice aprinse
Din care urcă lumii prinosul adus.

Nichifor Crainic

Ultima noapte

Voi veți muri departe, pe-un câmp, pe care
[plânge
Tristețea neafârșită a vântului pribeg,
Voi veți muri departe, într'un sinurg de
[sânge,
Luplăudu vă cu sete în jurul unui steag.

Va fi o noapte plină de strigăt și durere,
O noapte de cadavre, de sânge și de fier;
În cântec lung de plumburi și de obuziere,
Vor curge, flori de aur, ghiulele pe cer.

Apoi se va întinde tăcerea pe câmpie;
Va crește somnul morții pe o hii voștri orbi,
Iar de pe culmi de codri, în zarea cenușie
Va fâlfâi sinistru iutâul atot de corbi...

Și când căzuți în luptă, veți zace în
[tărână,
Când nu vă veți întoarce acasă, voi cei
[morți,
Pe prisma unei case va plânge o bătrână,
Va plânge-o fată blondă în umbra unei
[cortii...

Voi veți muri departe, pe un câmp de bă
[tălie,
O lacrimă târzie va plânge pentru voi,
Și macii, flori de sânge, vor crește pe câmpie
Umbrind mormântul unor necunoscuți eroi.

Mircea Rădulescu

rință pedagogică cu subiectul „Moda în Pedagogie”. La finele conferinței o mulțime de ovății puternice din partea colegilor. Masa comună s'a luat la dl. L. Buzăi. După masă a urmat ședința publică la care a luat parte un public destul de numeros. Dl. George Ardelean medic de circ. a vorbit publicului despre mai multe boale care predomină în comuna. A fost viu apiaudat.

După vorbirea dlui medic, dl. președinte al cercului cultural, a încheia ședința mulțumind tuturor celor de față pentru dragostea și răbdarea cu care au ascultat, dorind din inimă ca cele auzite să le fie de folos. Sătenii au rămas foarte mulțumiți auzind stăruințele frumoase dela această adunare a cercului.

Știri din Pâncota

Spargere. În noaptea zilei de 24 spre 25 l. c., niște răfăcatori au spart ușa prăvăliei lui Duffek Andrei și intrând în prăvălie au luat 15000 lei în numerar și țigărele Regale. Cazul se cercetează de jandarmii din loc.

De altcum comuna este destul de liniștită acum a început — așa se vede — a da lovituri o bandă de hoți cari mai în zilele trecute au dus dela o femeie văduvă un bu don cu ușoare.

Starea viilor și sămânțărilor. Viile stau până acuma foarte bine, asemenea și sămânțăriturile numai în grâu, pe unele locuri, ntrât rugina.

EFEMERIDE

Bicardi

Arad, 27 Maiu.

Bicardi este apostolul ultra-vegetarianismului, și mai înainte un modest profesor de gimnastică într'un oraș din Săcume. În scurt timp numele de Bicerdi a devenit mai ales între compatrioții noștri maghiari o noțiune. Cu fanatismul unui apostol Bicerdi propaga cultul vegetarianismului și salvator al umanității suprasaturate. Nu suferi de stomac, de cancer, de arteroscleroză, de tuberculoză, etc., dacă veți urma regimul meu — zice misticul Bicerdi.

Într'un interviu dat unui ziar maghiar din Transilvania, Bicerdi a declarat următoarele: S'a răspândit șovonul că aș fi murit în urma regimului meu de posturi. Nu! Prin mine nu mi trece așa ceva. O astfel de neplăcere (!) nu mi se poate întâmpla. Tocmai acum am sfârșit postul meu de săptămână, în acest timp de 7 zile nu am mâncat altceva decât vre o dovă mere. Mă simt așa de bine ca niciodată. În acest timp de 7 zile organismul meu a eliminat toate materiile uzate. Sunt ca renăscut. Dar acest post nu e cel mai mare ce l'am ținut. În anul trecut am postit 140 zile, mâncând câteva substanțe crude — mai mult mere și acele cu gramul. Carne nu am mâncat 20 de ani.

Noi românii cari — mai ales în vremea regat — suntem bicardișii din naștere, legem pedeșia pe măestrul ultra-vegetarian. Culina ungurească — în comparație cu cea noastră — este în comparație cu cea a măestrului Bicerdi — lăcea fatalitate damblagii în floarea vinului. Sarmale unse gros, celebrul paprică de care îi înăcrău ochii, apoi fel de fel de mâncări cu carne de porc și grase, toate la igiena tubului digestiv. Datorită acestor celebre bucatării — fără de care un ungur, la Paris bunăoară, murea de foame — cetățeanul fostului imperiu purta (și poartă) considerabilă de burghiez care respectă.

Și apoi aceste victime a culinei greșite maghiare erau cel mai credincioși clienți de băilor de Karlsbad.

Bucătaria românească din contră, nu are pe cea franceză, a creat o mulțime de mâncări delicioase, mai delicioase decât cele maghiare, și ușor digerabile.

Chiar mămăliga românească este caldă și recomandată de măestrul reformator.

În broșura de propagandă, vrem să înțelegem în opul științific al profesorului de gimnastică, locul mămăligii este fixat fruntea mâncărilor regeneratoare.

Iată menul lui Bicerdi fixat „pentru trupul cel mai puțin energic.” (Adică pentru cei ce nu pot duce regimul de posturi.)

Luni: (dimineața nu se mănăcă nimic) Prânz: Lapte, pâine (prăjită) cu unt și zahăr — fructe. Cină: Supă de chimen cu păstăie.

Marti: Prânz: Pâine, cașcaval, salată de ceapă arșită cu zumb de lămâie și prepeliță cu ulei. Cină: Mămăligă cu lapte.

Mercuri: Prânz: Orez fierț în apă cu miere sau compot, fructe. Cină: Oulă bătută cu varză acră, sau crastavele, și măvara salată verde.

Joi: Prânz: Lapte, pâine cu miere, lăptăș. Cină: Ciorbă de cartofi, plăcintă cu sală lăptăș sau dulceaiă.

Vineri: Prânz: Mere cu brânză sau cașcaval. Sos de pătlăgele, cu pîrcaș cartofi pregătiti cu ceapă friptă în unt miere. Cină: Orez sau grău fierț (koc) compot de fructe.

Sâmbătă: Prânz: Pâine cu unt, fructe. Cină: Legume (mazare sau altce, ca spanac, gulii, cartofi, etc.) cu pâine friptă. Cină: Pâine cu unt, fructe.

Duminică: Prânz: Pâine cu unt, fructe. Cină: Cacao sau lapte, fructe.

Prezum vedeți mămăliga noastră națională e o delicatose rezervată pentru Duminică măestrul Bicerdi. Dar atâră de aceasta o cult vegetarian care cucerește pe zi ce merge pe nenumărați discipoli, are o însemnătate covârșitoare pentru apiculatură și mai ales pentru cultura legumelor. În multe orașe din Transilvania sau creat restaurante vegetariene.

Nr. G. 4318—1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decizului judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 8000, cuprinse în favorul lui Löwy Geza contra urmăritului pentru suma de Lei 250 capital, interese de 5% dela 1 August 1924, precum și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada C. Popescu No. 34, în ziua de 19 Iunie 1925 la orele 2 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1216)

Arad, la 22 Maiu 1925.

Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

Nr. G. 1314/1925.

Publicațiune de licitație

Pe baza decizului judecătorei de ocol Arad, No. de mai sus, costume de haine bărbătești prețuite în suma de Lei 5900, cuprinse în favorul lui Balla și Holler contra urmăritului pentru suma de Lei 447 capital și interese de 5% dela 28 Octomvrie 1924, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Moise Nicoară No. 1, în ziua de 18 Iunie 1925 la orele 6 d. m. — conf. art. de lege LX § ul 107 și 108, din anul 1881 al legii execuționale. (1217)

Arad, la 25 Maiu 1925.

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Nr. G. 4547—1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decizului judecătorei de ocol Arad No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 24.800 cuprinse în favorul lui Dr. Singer Iosif contra urmăritului pentru suma de Lei 4000 capital, interese de 5% dela 13 Noemvrie 1924, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Sava Ioan Nr. 8, în ziua de 19 Iunie 1925 la orele 3 d. m. — conform art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale. (1219)

Arad, la 22 Maiu 1925.

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

No. G. 3681/1925.

Publicațiune de licitație.

Pe baza decizului judecătorei de ocol Arad, Nr. de mai sus, mobile și alte obiecte, prețuite în suma de Lei 17.540, cuprinse în favorul lui Nacu Cerbu contra urmăritului pentru suma de 3200 capital, interese de 6% dela 30 Noemvrie 1924, precum și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Bulev. Regele Ferdinand, — la locuința lui Alexandru Reusz magazin de bere, unde se află în prezent susmenționatele mobile — în ziua de 9 Iunie 1925 la orele 10 a. m. — conf. art. de lege LX § ul 107—108 din anul 1881, al legii execuționale. (1209)

Arad, la 18 Maiu 1925.

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

lecție dată de un călugăr catolic presei maghiare din Ardeal

Arad, 27 Maiu.

Am avut loc la Ghioroc, jud. Arad, o lecție a Ligei romano-catolice. Se zărea a decurs în toată regula până la noaptea când la un moment dat a pășit scena improvizată în restaurantul din oraș, un călugăr cu rasă, care adresându-se publicului catolic adunat la acea seră, a rostit următoarea cuvântare:

„Buna pacea sufletelor dreptcredincioșilor noștri. Aruncăți, rupeți aceste zăbrele al căror singur scop este de a răsturna echilibrul și armonia sufletului vostru. Presa aceasta ucide, presa aceasta asfințea, presa aceasta este presa neomenei, a preocupărilor de suflă și agentul răspânditor a miazmei otrăvitoare.”

Această vorbire rostită ungurește, înaintea unui public maghiar, împotriva ziarelor maghiare, a provocat o adâncă impresie în public.

Un ziar minoritar din Arad atacă vehement pe acest călugăr zicând că presa maghiară din Ardeal nu poate fi tulburată de un „monstru cu orizonturi intelectuale între două pahare de spirt.”

Fără comentari!

Armata constructivă

O bună întrebuintare s'a dat armatei în Basarabia. Șapte mii de soldați lucrează cu zor la construcția de șosele, de care duce alături lipsă provincia de peste Prut. Fiecare soldat are fixată o sumă de 40 lei la zi plus o primă de 25 la sută din acești bani pentru lucrările suplimentare. Lucrările sunt executate de pionieri înzestrați de ofițeri și ingineri specialiști.

Valuta poloneză nu e în primejdie

VARSOVIA, 25. — În ultimul timp s'a răspândit zvonul că valuta poloneză este amenințată și zlotul în primejdie. Cu privire la acest zvon, primul-ministru Grabsky a declarat că este adevărat că balanța comercială a Poloniei nu este multumitoare, dar că din aceasta nu se poate conchide că valuta poloneză este primejdioasă. Soarta valorii poloneze stă în mâinile băncii poloneze, care posedă un sfoc suficient în aur și de viză, pentru a garanta cursul zlotului.

În cât privește dureroasa criză economică din prezent, ea trebuie îndreptată prin credite externe, pe care guvernul polonez are năzuința a le obține. Eventuale manopere ale speculanților contra zlotului vor rămâne fără rezultate.

Constituirea noului guvern belgian

Bruxelles, 25. — Regele a însărcinat pe deputatul liberal M. x, cu formarea guvernului. Max a acceptat această sarcină și a declarat că va încerca să rezolve criza constituind un cabinet extraparlamentar, cu caracter excepțional și transitoriu.

Solidaritatea popoarelor slave

Varșovia, 26. — „Kuryer Polski” publică o convorbire cu ministrul iugoslav Simić, care a spus între altele că apropierea între Polonia și Cehoslovacia a făcut o impresie favorabilă la iugoslavia. „Această apropiere este o nouă dovadă a solidarității popoarelor slave.”

Ministrul a adăugat că va prezenta guvernului său mai multe proiecte cu privire la lărgirea raporturilor economice între Polonia și Iugoslavia.

Germania a rupt cu orientarea spre Moscova

Berlin, 26. — Ziarul „Pravda”, oficiul sovietic dela Moscova, se ocupă într'un editorial de politica externă actuală a Germaniei și își exprimă părerea de rău, că Germania adoptă tot mai mult o orientare spre Apus, rupând legăturile ce le avea cu Rusia. Eventuala ei intrare în Liga Națiunilor va face dovadă, că s'a înstrăinat total de comunitatea de idei avută în trecut cu sovietele dela Moscova.

Articolul oficiului sovietic a fost reprodus cu titlu de reproș de ziarul comunist „Rothe Fahne” care avertizează oficialitatea germană asupra pierderilor ce le înseamnă pentru poporul german o înstrăinare de Moscova.

Diferend ruso-polon

O telegramă din Viena anunță că pentru a manifesta demonstrativ împotriva atitudinii adoptate de Polonia în chestiunea propagandei sovietice, guvernul din Moscova a ordonat închiderea frontierelor înspre Polonia oprind orice fel de trafic de mărfuri și călători.

Groznică furtună în Statele-Unite

Washington 25. — O groznică furtună a bălăuit Vineri statul Ohio și Colorado, omorând 7 persoane și cauzând mari pagube recoltei și proprietăților.

Pagubele sunt evaluate la un milion dolari.

Mari succese ale trupelor franceze în Maroc

Paris, 26. — Atâm din Maroc că în lupta din ziua de 23 Mai, rifanii au avut pierderi mari, în partea de vest este învins. Trupele din Centru au liberalizat pozițiile așezate pe malul stâng din Ouergha de Tus. Din cauza întinderii frontului a fost nevoie de a mari efectivele. Comandamentul frontului de Nord a fost încredințat generalului de divizie Dangan. Rifanii continuă să aduna torțele în sectorul Kiffane, în regiunea Mulay Ali.

Supunerea tribului A'izzen produce o mare impresie asupra răzvrătiților. După eliberarea posturilor din Ouergha de Sus, Freydenberg se reperi asupra a 5 mii rifani pe care i răpi și mai pierderi pentru așezări din urmă și izbuti să ajungă la gara Meziat.

Târgul de mostre din Ljubljana

Camera de Comerț și Industrie din Arad aduce la cunoștința generală, că în zilele 30 August 15 Septembrie se va ține un târg de Mostre în Ljubljana. Informațiunile mai detaliate se dau în biroul Camerei la orele oficiale 9-13.

— La Cinematograful de vară de pe malul Mureșului va rula Vineri, Sâmbătă și Duminică „Îndrăgeliș american” aventură americană în 5 acte și un bulvers de Zigotto de primul rang. Începerea reprezentației la 9½, preț.

Artistice -- Culturale

„Elogiul jugului”

Într-o informație „Elogiul jugului”, „Pesti Hirdap” din 16 Maiu se ocupă de studiul d-lui prof. N. Iorga despre literatura română, apărut în revista „Mercure de France.”

Ziarului budapestan îi pare că în acel studiu d-l Iorga ar face elogiul jugului ungureș. Sutele capete mai sunt, Doamne, și în redacțiile din capitala Ungariei!

I. Agărbiceanu și ziarele budapestane

Ziarele budapestane aduc știrea că d-l. Ion Agărbiceanu a declarat în Camera română că stările din Ardeal sunt mai rele ca pe vremea Ungurilor.

Declarația d-lui Agărbiceanu a fost primită cu mare satisfacție de redacțiile budapestane.

„Prager Presse”

e gazeta din străinătate care se ocupă mai mult și cu mai mare competență de mișcarea culturală din România. În paginile ei am întâlnit, de multeori, traduceri excelente din literatura noastră și articole substanțiale iscalite de tânărul nostru Lucian Blage.

Dr. ing. Hugo Eckner — în Cehoslovacia

Dr. ing. Eckner, realizatorul Zeppelinului „Z. R. III” care a traversat Atlanticul, a sosit în 20 Maiu la Praga pentru a ține o conferință. Germanii din capitala Cehoslovaciei l-au primit pe Eckner ca pe-un împărat.

„Il libro di Don Chisciotte”

Așa se cheamă cea mai feroasă carte a marului ziarist napolitan „Edoardo Scarfoglio”, care va apărea în scurtă vreme la editura Mondadori.

Emil Isac: „Cartea unui om”

O nouă carte a lui Emil Isac. O serie de articole, eseuri, poeme în proză, scrise cu nerv, urmate de-un ciclu de poezii în care vecinic înfrământatul poet ardelean se întrece pe sine.

Marea poetă italiană Ada Negri va publica în curând un volum de nuvele: „La scala bianca”

Cunoștințe Folositoare, Seria C. No. 20, Județul Turda-Arieș, de Ion Mureșan, profesor. Preț 1 Lei 3.

Corneliu Zelea Codreanu a fost achitat

Sedința se deschide la orele 2 jum. Sala este ocupată încă dela ora 1. Foarte multe d-ne și d-soare au venit cu buchete de flori în sala circula niște cărți postale cu vederea teatrului și cu inscripția „Aici a fost judecat și achitat Corneliu Zelea Codreanu”. Președintele întreabă pe jurați dacă sunt luminați. Toți răspund afirmativ. Adresându-se acuzaților îi întreabă dacă au ceva de adăugat.

Corneliu Codreanu se ridică și spune: „Dumnezeu a hărăzit ca viețile noastre să servească în lupta de apărare a românilor. Reînoim aci jurământul nostru de a sluji cu credință țara și neamul în orice împrejurare.”

D. președinte declară desbaterile închise și face rezumatul desbaterilor, care duresc aproape două ore. Odată terminată și această formalitate, se pun juraților următoarele întrebări:

1) Acuzații Corneliu Zelea Codreanu, român, de 25 ani, de profesie avocat, este culpabil, că la ziua de 25 Octombrie 1924 a comis o omucidere cu voință și intenție asupra persoanei lui Const. Mănciu în toate circumstanțele cuprinse în rezumatul actului de acuzație?

2) Acuzații Corneliu Zelea Codreanu luse hotărârea de a se porni asupra vieții lui Const. Mănciu, înaintea de comiterea faptului sus specificat?

3) Acuzații Corneliu Zelea Codreanu este culpabil, că în ziua de 25 Octombrie 1924, cu voință de a omori a descărcat un foc de revolver asupra lui Eug. Cioabă, ne-reușind a-l omori din împrejurări independente de voința autorului, ci numai l'a rănit grav, fapt ce constituie o crimă săvârșită dar neisbuită?

4) Acuzații Corneliu Zelea Codreanu este culpabil, că cu voință de a omori a descărcat un foc de revolver asupra lui Gh. Hușanu, ne-reușind din împrejurări independente de voința autorului și numai l'a rănit grav, fapt ce constituie o crimă săvârșită dar neisbuită?

5) Pentru ceilalți acuzați, Ion I. Moța,

de 22 ani, Radu V. Mironovici, de 25 ani, Ilie Gârneață, de 26 ani, Teodose I. Popescu, de 26 ani și Corneliu de 23 ani: sunt vinovați că cu bună știință au ajutat sau asistat pe autorul principal Corneliu Codreanu, la comiterea crimei de omor asupra lui C. Mănciu și încercare de omor pe ceilalți doi?

Achitarea

La ora 4:30 jurații intră în deliberare. D-ra Elena Hinoi logodnica lui Codreanu s'a strecurat în primele rânduri și s'a lipit aproape de banca acuzaților, în imediata apropiere a logodnicului ei.

Deliberarea durează 5 minute. Clichele sunt solemne. Comisia juraților își face intrarea. O tăcere desăvârșită se face în sală. Fiecare jurat poartă la butonieră „savatica” în funde tricolore.

Primul jurat se ridică grav profund emoționat și începe să dea citire verdictului. Când p-onuță sacramentală formula „Pe onoare și conștiință, în fața lui Dumnezeu și a oamenilor” și când zice primul NU, sala izbucnește în ropote de aplauze și aruncă cu profuziune flori peste jurați și magistrați.

Entuzișmul durează câteva minute. Președintele restabilește din nou liniștea. Primul jurat dă citire emoționat, întregului verdict, prin care comisia de jurați răspunde nu la toate întrebările.

Președintele dă apoi ordin să fie introduși acuzații. Corneliu Codreanu este adus pe brațe în sala de sedințe de colegii lui îmbrăcați cu o lență tricoloră. În sală izbucnesc din nou ropote de aplauze. Președintele restabilește iarăși liniștea și dă cuvântul procurorului general, care înainte de a-și face datoria rostește studenților o inimă și patriotică cuvântare.

Pe baza verdictului juraților reprezentanții ministerului public cere achitarea. Președintele citește sentința de achitare. Codreanu este ridicat pe brațe de studenți și scos din sală în aplauzele mulțimei. Auzmers, cu toții în parcul orașului la statuia lui Traian, unde s'a făcut o mare manifestație.

Ultima oră

Manifestație studentescă la București

BUCUREȘTI. — Eri seara când s'a svinat știrea despre achitarea lui Zelea Codreanu, studențimea a aranjat o demonstrație puternică. Demonstrații au parcurs străzile dela universitate, până la Cercul Militar și statuia lui Mihai Viteazul, unde s'au ținut discursuri. Poliția n'a permis demonstrația înaintea palatului Regal și înaintea palatului moștenitorului de tron. Mulți dintre demonștrani au fost deținuți și duși la poliție, unde fiind legitimați, au fost puși în libertate.

Executarea atentatorilor dela Sofia

SOFIA. — Azi au fost executați cu moarte atentatorii dela catedrala din Sofia.

Concordatul cu Vaticanul

BUCUREȘTI. — După știrea ziarului „Cuvântul”, guvernul e silit să întrerupă pertractările cu Vaticanul, primind știrea dela imputernicitul său

Penescu, că Vaticanul a rupt tratarea concordatului, din cauza legii învățământului particular din România. Vaticanul vede în această lege o intenție în contra congregațiilor catolice.

Grav accident de aviație la București

BUCUREȘTI, 27 (Rador). — Eri seara plutonierii aviatori Paulescu și Cosma au căzut cu aeroplanul dela o înălțime de 200 m. Paulescu a sucombat imediat. Cosma se află în agonie.

Amânarea instalării S. S. Patriarhului

BUCUREȘTI. — Instalarea P. S. S. Miron Cristea ca patriarh s'a amânat pentru la toamnă, deoarece Familia regală a plecat la Sinaia.

Legea administrativă la Cameră

BUCUREȘTI. — În sedința de noapte s'a început dezbaterile pe articole a proiectului de lege administrativă, care până la articolul 8 s'a și votat.

INFORMAȚIUNI

Eroul Necunoscut

Arad, 27 Maiu

„Nu fi zadarnic să-i cercetăm adevăratul nume. Atunci când a căzut el, țara noastră era un vast câmp. Vestimintele lui camarazilor lui, se desirău de pui și plozi dela Cerna până la Casiu și acolo până la Vatra Dornii. Unde a el? Poate în valea strădă a Oituzului pe meleagurile Ciresoarei, sau a fost unul dintre cei mulți, căzuți alături acelei luni de August în fața Măntăului. A fost el gradat sau simplu soldat? Nimeni nu o poate ști, căci cu el a fost floarea țării. Obuzele nemștii găuți din temelie tot așezământul îngropându-ne sub ruine opt sute de ani. Cei mai îndrăzneți. A avut el un înalt clipe de urmă? Singurul mama ar putea-o spune, căci numai ea va ști atunci, chemarea copilului în fața

„În fața lui curs a pe vre o piatră rădăcină, sau a lărdit vremelnice rădăcina unei flori? De va fi fost floare, în primăvară ea se întrece în albastru cu seninul cerului, căruia îi strigă: „Măi mine și „nu mă uita”. „Măi uita cerul, care singurul l'a văzui? Nu, nici odată... și nici omul înfățișat pământului — nu l'a uita El eroul celei mai curate jertfe. El e omul revendrei la matcă a neamului în fața lui se descopare azi o înaltă țară, peste mormântul lui se pleacă florile și închinăciunea unui neam

„În cauza sărbătoarei de azi numărul al ziarului nostru va apare măcar dimineața.

Politica vămii dela Predeal

Articolul publicat sub titlul de mai sus în ziarul nostru acum vre-o două săptămâni a reprodus de către revista „Tara noastră” sub direcția dlui Octavian Cioaba din 24 Maiu 1925.

În baza identității de vederi între o parte de interes național și credem că este o simplă inadvertență a redacției revistei „Tara Noastră” faptul că odată cu ea ce ne-a făcut reproducând articolul publicat, e drept, la înțelegere — nu mai de unde a fost luat.

Schimbarea Merului Trenurilor Căii Ferate Electrice Arad-Podgoria

În urma de persoane ale Căii Ferate Electrice Arad-Podgoria cu începere dela 1 Maiu a. c. vor circula în modul următor:

Arad dela Arad: 5 ore 10 m., 8 ore, 10 ore 30 m., 14 ore 40 m. și 19 ore.

Arad dela Pâncota: 5 ore, 7 ore 58 m., 11 ore 22 m., 14 ore 32 m. și 18 ore.

Arad dela Radna: 5 ore 20 minute, 7 ore 16 m., 11 ore 44 m., 14 ore 54 m. și 19 ore 14 m.

Arad de acestea va mai circula un tren Radna-Arad în toate zilele de Duminică sărbătorile indicate în Mersul Trenurilor, care va pleca din Radna la orele 11 și 15 și va sosi în Arad la orele 22 43.

Orele de oprire a apei

„Cunoștințele onor. Public, că în zilele de sărbătoare: 29, 30 Maiu și 1. 3 Iunie, pen-pătrărea conductelor de apă, servirea va opri în întregul orașul dela seara până la 6 dimineața.

Socialiștii din Budapesta și reforma electorala

Budapesta, 26. — Deputații socialiști care au plecat de câteva luni dela lucrările parlamentului au decis să se reîntoarcă în Adunarea Națională pentru a începe o luptă activă contra proiectului de lege al reformei electorale.

Din județ

Sinucideri

În seara de 22 Maiu a. c. locuitorul Nicolae Rusandria de 40 de ani din comuna Ghioroc s'a sinucis prin strangulare.

— În seara aceleiași zile locuitorul Subu Gheorghe de 25 ani din comuna Sămbăteni s'a sinucis prin strangulare. Ambele cazuri se cercetează.

Furturi

În ziua de 22 Maiu a. c. în pivnița cărmămarului Botă Nicolae din comuna Halmigiu a fost surprinsă fapta Măgurean P. Ioana din Craiova furând țuică dintr'un butoi. Hoția a fost arestată.

În noaptea de 23—24 Maiu a. c. indiv. necunoscuti au intrat prin spargerea geamurilor în cancelaria Băncii Economice din comuna Seulac, de unde a furat suma de lei 4180. Cazul se cercetează de șeful postului respectiv.

Incendiu

În ziua de 22 Maiu a. c. a ars grajdul locuitorului Aldea Teodor din comuna Rechiu, paguba 10 mii lei.

— În ziua de 21 Maiu a. c. băiatul Lin Pavel, ucenic la ferăriei Lazar Mihai din comuna Taut, de 17 ani furând o cutie cu 295 capse de dinamită din care a luat uza și voind a scoate praful din ea aceasta a explodit și i-a rupt două degete a mâinii stângi. Băiatul a fost internat în spitalul din Iacu.

Premii pentru studenți

Primăria Clujului a adus la cunoștință Universității din Cluj, că a fixat un premiu de câte șase mii lei pentru patru studenți dela diferite facultăți. Premiile se vor acorda celor mai merituosi studenți dela cele patru Facultăți.

Membri în comisia industrială

În comisia industrială de pe lângă ministerul industriei și comerțului au fost numiți membri, pe o perioadă de patru ani, d-ii:

Tăzlaşan, președinte la Curtea de casație; dr. St. Cerkez, ing. C. Orghidan, Spiru Lălu, C. I. C. Brătianu, M. Șapira, Chr. Stăncovici, L. Margulies, Mocionăș, ing. Capșa, B. Georgescu Furesa, Mănzatu, Al. Samoil, industriași; D. Leonida, C. R. Mireea, Fieșineanu și M. Constantinescu, ingineri; directorul general al C. F. R., directorul general al vămilor și directorul institutului geologic.

Declarațiile de renunțare la cetățenia română

Ministerul de interne a făcut cunoscut organelor administrative din provinciile unite că atunci când se înaintează ministerului declarațiunile de renunțare la cetățenia română, să se comunice dacă persoanele ce fac acele declarații sunt sau nu cetățeni români și în caz afirmativ să se arate în baza cărui drept au dobândit cetățenia română, aceasta spre a se vedea dacă persoanele în cauză au sau nu nevoie să facă asemenea declarațiuni de renunțare.

Reforma monetară în Ungaria

Ungaria va introduce în curând noua valută în florini și cruceri. Un florin ungar va fi egal cu o marcă aur și patru florini cu un dolar.

Un prizonier cu noroc

Cetim în ziarul „Satu Mare”: Luni au intrat în țară venind din Germania, 6 soldați români făcând prizonieri acum 7 ani de către armatele germane. Ei sunt din județele Buzău, R-Sărat și Brăila. Unul dintre dâșii Stan Vlădoiu, s'a căsătorit cu o frumoasă fată, foarte bogată din Hamburg. Acum aduce la casa bătrânei sale mame din Buzău 2 copilași — o fată și un băiat — dragă-lăși și vioi. Ia gară copilașii au cucerit admirația călătorilor prin jocurile lor dragă-lăse. Băieșul cel mare, de 4 ani, poartă un nume neaoș românesc: „Ion” și știe românește numai atât: „eu sunt român ca tatăl”, lăta un prizonier cu noroc! Dar și ceilalți 5 aveau pălăuțe.

Parlamentul

Camera Sedința de dimineața dela 26 Maiu

D. Petru Gărboviciu, vicepreședintele Adunării, a deschis ședința la orele 9 juma, în prezența d-lor Violiță Brătianu, I. G. Duca, G. Măzescu, Săveanu și Chirculeșcu.

Proiectul legii băuturilor spirtoase

Declarațiile d-lui Violiță Brătianu, ministrul finanțelor

D. VINTILA BRĂTIANU, ministrul finanțelor depune proiectul de lege al băuturilor spirtoase. D-sa atrage atenția Camerei că a găsit necesar să depună cu un ceas mai de vreme această reformă pentru că deputații să poată lua cunoștință de conținutul ei. Această lege de o importanță capitală îmbracă un caracter național, social și moral. Datele statistice cuprinse în proiect sunt destul de eloquente în privința creșterii numărului debitorilor de spirtoase.

Cu toate că pentru bugetul țării ele constituie un venit enorm trebuie să renunțăm la el, pentru a pune stăvilă pericolului național ce ne amenință.

Trecerea nu va fi bruscă căci s'a lăsat un interval de 12 ani pentru ca în acest timp să dispară complet fabricarea spirtoarei. S'a făcut însă un regim mai favorabil pentru băuturile spirtoase ținând ca prin măsuri de evoluție să transformăm o producție vătămătoare într-una folositoare.

Am crezut de datoria mea — adică d-l Violiță Brătianu — să spun tuturor celor cu simț onest în sufletul lor că această chestiune trebuie rezolvată pentru binele poporului nostru. Citind expunerea de motive a proiectului de față, orice român, care simte cu adevărat românesc, de a avea această convingere ca și mine. (Appl. prelungite).

Legă asupra reformei administrative

D. LEONTE MOLDOVANU, raportul proiectului de reformă administrativă, își continuă discursul început în ședința precedentă. După ce face o scurtă revizuire a punctelor esențiale susținute în prima parte a cuvântării, oratorul trece la școlile minoritare arătând în mod documentat spiritul larg în care a înțeles poporul român să lase să se desvolte aceste școli.

D-sa regretă că nu se găsește la minorități sufletul curat pe care țara ar trebui să-l prezintă pentru bunul și egalul tratament de care se bucură în România.

Deși într-o minoritate zdrobitoare numerică (222.000 ași) totuși ea tratează majoritatea națională cu același dispreț cași în trecut. Numai sporul anual al populației române este mai mare decât întreaga populație sâsească. Și azi au și astăzi față de români aceeași atitudine jignitoare pe care o aveau înainte de război.

Dacă vreți, — spune d-sa — să colaborați alături de noi, poporul român este gata să primească această colaborare.

D. ERDRICH spune că toți reprezentanții poporului s'au sculat actul de alipire la poporul român sunt și azi conducătorii partidului s'au și făc act s'a făcut cu unanimitatea voturilor celor prezenți. Atunci că în decursul anilor dela unire și până azi, poporul s'a dat dovadă de cea mai perfectă localitate.

D. C. O. MARZESCU ministru justiției, roagă Adunarea să voteze un proiect de lege, adoptat de Senat care prevede o modificare a legii de organizare judecătorească și care trebuie să intre în vigoare.

Camera adoptă și pune la vot proiectul. Camera nefiind însă în număr votul este nul și se va repeta în ședința de după amiază.

Sedința de după amiază

D. M. O. ORLEANU, a deschis ședința la orele 3 d. a., în prezența d-lor G. Măzescu, N. Săveanu, general Moșoiu, Ci păianu.

Economice.

Situația agricolă a Basarabiei

După datele sosite la noi, din toate ungherele Basarabiei se poate spune de pe acum hotărât, că vom avea o recoltă foarte frumoasă.

Știenii cari au primit anul trecut sămânță dela guvern, au sămânțat pretutindeni toate ogoarele. Nici un colțisor de pământ nu a fost lăsat liber.

Grânul se prezintă foarte bine în toate județele, afară de Chișinău și de Orhei unde jumătate din recolta lui este compromisă.

Orzul, porumbul, ovăzul sunt pretutindeni bune.

Evident față de seceta cumplită din anul trecut, anul acesta au fost plozi din abundență.

Basarabia, pământ agricol prin excelență, va da acum cantități mari de grâu.

Cuvântarea d-lui Iuliu Maniu

D. IULIU MANIU, vorbește la reforma administrativă stăt în numele partidului național cât și în numele partidului țărănesc declarându-se dela început contra principiilor cari stau la baza reformei de azi intrucât este principiul exact în contradicție cu vederile ambelor partide unite.

D-sa ditiind punctul de vedere al opoziției unite declară că ele stau pe baza neclintită a unității statului român și că nu admite un sistem federal și o autonomie pentru minoritățile etnice din țară.

Descentralizarea completă administrativă intră în orimul rând în punctul de vedere al partidului național spunând că numai astfel se asigură propășirea țării.

Se declară contra modului cum prevede proiectul împărțirea secțiilor electorale și cere ca secția de vot să fie condusă de un magistrat care să judece și contestațiile iar nu prefectul sau ministrul de interne. Deasemenea se ridică contra faptului că'n proiect nu se prevede contenciosul administrativ lăsând astfel întreaga viață la discreția puterii executive. Se introduce astfel politica de partid în viața publică.

Totodată d-l Maniu se referă la membrii de drept ai Senatului prevăzuți în noua Constituție.

D-sa a lăgă: Constituția d-voastră dacă va rămâne precum eu cred că nu va rămâne.

D. Ion I. C. Brătianu, președintele Consiliului de ministri: vă rog precizați în numele cui vorbiți. Suteți unul din șefii partidului național și vrem să știm dacă recunoașteți sau nu Constituția, căci d-l Iorga a declarat că o recunoaște.

D. MANIU ocolind un răspuns precis răspunde: aceasta nu face obiectul discuției de azi. (Ilaritate la majoritate).

D. ION I. C. BRĂTIANU: am înțeles și regret că am fost indiscret. (Aplauze).

D. IULIU MANIU este contra membrilor de drept din Senat acuzând guvernul că și asigură astfel un număr considerabil de partizani în matural coră și care la o viitoare guvernare va constitui o puternică opoziție.

Trecând la dreptul de vot al femeilor d-sa este partizanul acestei idei spunând că nu trebuie privită această chestiune din punct de vedere individual. Acest drept a fost recunoscut până azi în 25 de state civilizate.

Senatul Sedința dela 26 Maiu

Sedința se deschide la ora 3-40, sub președinția d-lui M. Perechide.

Pe buca ministerială d-lui N. D. Chirculeșcu, Tancred Constantinescu.

Camerile de muncă

Se procedează la votarea la total a legii pentru înființarea și organizarea camerilor de muncă și a consiliului superior al muncii. Legea se votează cu unanimitate de 82 voturi.

Statistica generală

D. C. D. DIMITRIU, raportor dă citire proiectului de lege privind la institutul de statistică generală a Statului.

Proiectul se ia în discuție pe articole.

D. AL. GUSSI propune un amendament, la art. 13, în sensul că pe lângă fiecare prefectură de județ statistică să fie condusă de un șef de serviciu.

D. E. PANORATI arată marea importanță a statisticii și spune că până acum ea a fost în mod nepotrivit întocmită. Crede că secretarul județului va trebui să fie acela care să controleze statistica din județul său.

D. C. D. DIMITRIU, raportor, dă mai multe explicații asupra modului cum vor trebui să funcționeze birourile statistice.

Articolul 13 se votează cu o modificare în sensul că fiecare județ va avea un referent statistic care va lucra sub supravegherea și controlul secretarului județean.

Se continuă cu votarea pe articole a legii.

Situația aceasta este dăunătoare și lor și agriculturii basarabene, care nu se poate desvolta astfel cum ar trebui.

Condițiuni speciale pentru expozanții români la Târgul din Lemberg

Adunarea generală a societății anonime care a organizat și este proprietara Târgului Internațional de mostre dela Lemberg a hotărât în ultima sa ședință ca să convoiagă pe expozanții români să-și expue produsele la acest important târg internațional de mostre.

Expozanții români vor beneficia de o reducere specială pe căile ferate poloneze pentru transportul mărfurilor și produselor ce vor să expue precum și perceperea unor taxe cu totul neînsemnate pentru călăriile și terenul ce-l vor utiliza pentru expunerea mărfurilor.

Această hotărâre a Târgului de mostre din Lemberg are mare importanță în deosebi pentru agricultorii români cari vor avea posibilitatea să-și asigure pe această cale noi deosebi.

Importanța Târgului de mostre dela Lemberg se învederează și din faptul că pe fiecare an numărul expozanților străini a crescut în mod simțitor. În 1924 au expus 19 țări străine tranzitând aproape 1000 de vagoane de mărfuri și ocupând numai puțin de 20.000 de metri pătrați de teren clădit și 10.000 metri pătrați de teren liber. În 1924 Târgul de mostre a fost vizitat de 200.000 de persoane din toată Europa iar cifra tranșărilor încheiate prin intermediul Târgului de mostre a fost într'adevăr impresionantă.

În vederea unei cât mai importante participări a României la acest târg internațional de mostre, care se va deschide în ziua de 5 Septembrie producătorii români ar fi bine dacă s'ar organiza pe specialități pentru ca și țara noastră să fie demnă și bine reprezentată.

Informațiuni asupra avantajilor speciale ce se acordă expozanților români, se pot lua atât dela Direcțiunea Generală a Târgului de mostre din Lemberg cât și în scris dela legațiunea polonă din București, secretariat.

—00—

Devizole și valuta

Rador, 27 Maiu.

Țară:	Devizole:	Insideras:
Berlin	123 05	123 —
Amsterdam	207 75	207 75
New-York	51687 50	516 75
Londra	2513 25	2513 50
Paris	2605 —	2585 —
Milano	2060 —	2045 —
Praga	1532 50	1532 50
Budapesta	7262 50	7262 50
Belgrad	860 —	860 —
București	241 25	240 —
Vargovia	99 35	99 45
Viena	7275 —	7275 —

Cursul devizelor București

pe ziua de 27 Maiu 1925.

Țară:	Curs:
Paris	10 80
Berlin	—
Londra	1040 —
New-York	213 50
Italia	857 —
Elveția	41 50
Viena	30 —
Budapesta	—
Praga	6 38

Valuta:	Curs:	Oferte:
Napoleon	780 —	—
Mărci	50 —	—
Leva	145 —	—
Lire otomane	112 —	—
Sterline	1020 —	—
Francezi	10 25	—
Elvețieni	45 —	—
Italiani	8 60	—
Drachme	380 —	—
Dinari	335 —	—
Dolari	212 —	—
Marca poloneză	40 —	—
Coroana austriacă	30 50	—
" maghiară	30 50	—
" cehoslovacă	6 20	—

Mi-am deschis noul atelier de croitorie

pentru bărbați

în Strada Eminescu No. 30.

(1009)

Teodor Cristea.

Nr. G. 1475/1925.

Publicațiune de licitație

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad No. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de lei 2800 cuprinse în favorul lui Bekesy și Bulyaki pentru suma de lei 1900 capital interese de 5% dela 26 Septembrie 1824 și speșele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în str. Oituz 92 în ziua de 29 Maiu 1925 d. m. la orele 2 conf. art. de lege LX §-ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Arad, la 5 Maiu 1925.

(1223)

Exec. jud. catr.: GH. CIUPULIGA.

No. G. 4261/1923.

Publicațiune de licitație

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad No. de mai sus mobile și alte obiecte prețuite în suma de lei 12.200 cuprinse în favorul firmei Hacker și Sternberg pentru suma de lei 7252 capital, interese de 5% dela 8 Ianuarie 1915 și speșele stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Grigorescu No. 8, în ziua de Iunie 1925 la orele 3 d. m. — conf. art. de lege LX §-ul 101 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Aceasta licitație se va ține și în favorul lui Bartok și Deutsch.

Arad, la 8 Maiu 1925.

Exec. judec.: GH. CIUPULIGA.

Sentinela Culturală Societate Anonimă, Arad.

Apel.

În fața greutăților materiale și morale, ce întâmpină azi școala și cultura românească, mai ales aci la granița de apus a țării, câțiva dascăli de diferite categorii am hotărât înființarea unei societăți anonime, care pentru a servi interesele culturale românești ale acestei regiuni ar organiza diferite instituții comerciale de caracter cultural; librărie, papetărie, tipografie, edituri de cărți, compactorie ș. a. cu menirea de a promova și completa munca asiduă a școlii românești prin mijloacele arătate în Prospectul de emisiune.

Societatea Sentinela Culturală, în cadrele posibilității, înscrie în programul său de muncă pentru viitor următoarele desiderate:

a) Ajutorarea elevilor săraci cu cărți, rechizite școlare și conferire de premii;

b) Ajutorarea acestora cu împrumuturi favorabile în interesul studiilor mai înalte;

c) Ajutorarea și împrumuturi acordate membrilor corpului didactic în cazuri de boală sau deces, pe lângă o minimală dobândă;

d) Încurajarea activității culturale-literare a membrilor corpului didactic prin premii, ajutoare și împrumuturi.

Pentru realizarea scopului nostru vom apela în primul rând la colegii noștri de toate gradele, la dascălii mei și preoștii noștri, care totdeauna au înțeles rolul lor de îndrumători culturali și economici ai neamului nostru. Și vom recurge la intelectualii români, la diferitele insti-

tuții și la toți aceia care, pentru serviciile noastre aduse școlii și culturii românești, vor afla de viință să ne sprijinească în acțiunea noastră, bineștiind că sărindu-ne noi în ajutor, sprijinesc interesele culturale, sprijinesc însăși cultura românească.

Azi, când curentele materiale, pretutindeni s'au întronat predominând și pe terenuri, unde ar trebui să se mulțumească cu un rol modest, cedând locurile dintăi forțelor etice-spirituale, noi dascălii mâni nu putem rămânea spectatori indiferenți ai inconvenientelor rezultate din materialismul cras, care înstăpănit în toate straturile societății ci unindu-ne brațele, ne vom com-plecta mijloacele de luptă în fața rului școlii și al intereselor culturale ale neamului.

Dreptaceea nu există a ne aștepta prima ferma noastră speranță și cîntăvîngere, că D-Voastră înțelegând rostul acestui apel și al scopului și mării de noi, personal veți răspunde invitației noastre, îndemnând și mitetul școlar, diferitele instituții precum și pe alți intelectuali și frați tași să subscrie un număr de ale societății noastre, fiecare după starea sa materială.

Când fiecare acțiune subscrie apropiat cu un pas de scopul cultural ce urmărim, suntem încredințați că în interesul situației morale a țării noastre dascălești ne veți da concursul D-Voastră.

Arad, luna Maiu 1925.

Fondator

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:	Sosirea:
Oradia-Mare . . . personal	Teiuș . . . accelerat
Curtici . . . " 401	Timișoara . . . personal
Pecica . . . " 530	Curtici . . . " 530
Timișoara . . . " 645	Jimbolia . . . " 645
Teiuș . . . " 650	Săvârșin . . . " 650
Oradia-Mare . . . accelerat 655	Pecica . . . " 655
Brad . . . personal 709	Brad . . . " 709
Curtici . . . accelerat 713	Timișoara . . . " 713
Curtici . . . personal 727	Teiuș . . . " 727
Pecica . . . " 800	Brad . . . accel. mot. 800
Curtici . . . " 906	Oradia-Mare . . . personal 906
Timișoara . . . " 941	Curtici . . . " 941
Jimbolia . . . " 1000	Timișoara . . . " 1000
Oradia-Mare . . . " 1030	Curtici . . . " 1030
Brad . . . " 1104	Pecica . . . " 1104
Teiuș . . . " 1255	Otlaca . . . " 1255
Timișoara . . . " 1320	Timișoara . . . accelerat 1320
Săvârșin . . . " 1350	Teiuș . . . expres 1350
Pecica . . . " 1402	Brad . . . personal 1402
Curtici . . . " 1414	Curtici . . . expres 1414
Otlaca . . . " 1444	Pecica . . . personal 1444
Curtici . . . expres 1506	Teiuș . . . " 1506
Timișoara . . . accelerat 1507	Curtici . . . " 1507
Brad . . . personal 1539	Timișoara . . . " 1539
Jimbolia . . . " 1600	Oradia-Mare . . . accelerat 1600
Teiuș . . . expres 1604	Oradia-Mare . . . personal 1604
Curtici . . . personal 1724	Jimbolia . . . " 1724
Pecica . . . " 1850	Curtici . . . " 1850
Brad . . . accelerat 1910	Timișoara . . . " 1910
Timișoara . . . personal 1926	Pecica . . . " 1926
Oradia-Mare . . . " 2102	Brad . . . " 2102
Teiuș . . . " 2116	Teiuș . . . " 2116
Timișoara . . . " 2350	Oradia-Mare . . . " 2350
Teiuș . . . accelerat 2357	Curtici . . . accelerat 2357